

Lijep i ugodan život (Medina)

Hatib: dr. Abdulmuhsin ibn Muhammed el-Kasim

22. safer 1440. po Hidžri / 2. novembar 2018.

Sva hvala i zahvala pripadaju Allahu. Njega hvalimo, od njega pomoć i oprost tražimo, i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je Muhammed, Njegov rob i poslanik, neka su na njega Allahova milost i blagoslov, i na njegovu porodicu i na njegove ashabe.

Bojte se Allaha onako kako ga se treba bojati, jer se bogobožnošću priskrbuju blagodati i otklanjaju nedaće.

O muslimani, dunjaluk je kuća iskušenja i ispita. U njegovoj osnovi utkana je briga i nevolja. Na njemu se čovjek neminovno susreće sa problemima i poteškoćama. Uzvišeni kaže: “Mi čovjeka stvaramo da se trudi.” (El-Beled, 4)

Čovjekov život na dunjaluku je kratak i pripadaju mu samo njegovi lijepi, prijatni trenuci. Smiraj i zadovoljstvo srca i odagnanje tuge i brige cilj je i ambicija svakog čovjeka. Te stvari su temelj lijepog i ugodnog života.

Svi ljudi traže sreću i čine sve na putu njenog ostvarenja. Osnovu sreće čine prostranost u prsima i smirenost srca. Kome Allah želi dobro, On njegova prsa učini prostranim, a to je jedan od najvećih uzroka upute i jedna od najvećih blagodati. Rekao je Ibn Kajjim: “Prostranost prsa, kao što je uzrok upute, ujedno je i osnova svake blagodati i svakog dobra.”

Zbog veličine ove blagodati, Musa, alejhis-selam, molio je svoga Gospodara da ga opskrbi njome prije nego što ga je poslao faraonu. "Gospodaru moj", reče Musa, "učini prostranim prsa moja." (Taha, 2)

Allah, džellešanuhu, nabrajajući blagodati kojima je obdario našeg vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, prvo je naveo ovu blagodat, pa je rekao: "Zar grudi tvoje nismo prostranim učinili." (Eš-Šerh, 1)

Kada neka stvar dobije na važnosti u vjerskom smislu, umnože se njeni uzroci i postane lakše dostižna. Najefikasniji uzroci su oni na koje je ukazao šerijat, a nema boljeg načina da se postigne prostranost prsa od spoznaje Allaha, Njegovih imena, svojstava i Njegovog iskrenog obožavanja, i što su ovi uzroci potpuniji i snažniji, bit će potpunija i snažnija prostranost prsa.

Rekao je Ibn Kajjim: "Neki učenjaci su kazali: "Razmišljao sam o težnjama pametnih ljudi, pa sam otkrio da su njihove težnje, u cijelosti, usmjerene ka jednom cilju, iako se razlikuju njihovi putevi u ostvarenju tog cilja. Vidio sam da je njihova jedina težnja odagnanje brige i tuge iz njihovih srca. Međutim, svi ti putevi ne vode tom cilju. Štaviše, možda većina njih vodi u suprotnom pravcu. Od svih puteva, samo jedan put vodi do cilja, a to je potpuna predanost Allahu, uspostavljanje posebne veze s Njim, davanje prednosti Njegovom zadovoljstvu nad svim ostalim. Ne postoji korisniji put za čovjeka niti bliži slasti, zadovoljstvu i sreći od ovog."

Čovjek koji je dostigao vrhunac u svim svojstvima koja usrećuju ljudsko srce i čine ga prostranim jeste naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, i oni koji ga budu najpotpunije slijedili, imat će najveći udio u prostranosti, slasti i zadovoljstvu srca. Glava svih uzroka koji srcu donose smiraj i zadovoljstvo jeste vjerovanje i dobro djelo. Oni su ključni uzrok ispravnosti srca i tijela, i vanjske i unutrašnje ustrajnosti. Njima se postiže lijep život i vječna sreća. Uzvišeni kaže: "Onome ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i doista ćemo ih nagraditi boljom nagradom nego što su zaslužili." (En-Nahl, 97)

Nema većeg zadovoljstva za čovjekovu nutrinu od ljubavi prema Njemu, slavjen neka je On, odazivanja Njegovom pozivu i uživanja u Njegovom obožavanju. Ibn Tejmijja, Allah mu se smilovao, rekao je: “Ako nakon učinjenog dobrog djela ne osjetiš slast i prostranost u srcu, znaj da ono ima nedostatak, jer Allah, džellešānuhu, je blagodaran, nagrađuje čovjeka za dobro koje učini. Allahov izbor za čovjeka bolji je od njegovog vlastitog izbora. On je milostiviji je prema stvorenjima od njih samih, i onaj ko bude čvrsto vjerovao u Njegovu odredbu dobra i zla, njegovo srce bit će smireno, a prsa prostrana. Uzvišeni kaže: “... a On će srce onoga koji u Allaha vjeruje uputiti.” (Et-Tegabun, 11) Alkama je rekao: “To je čovjek koga zadesi neka nevolja, pa bude svjestan da je od Allaha, i zadovoljno prihvati Njegovu odredbu.”

Čovjek u ovdunjalučkom životu neminovno prolazi kroz periode blagostanja i obilja, i nedaće i oskudice, a sreća je u čvrstom vjerovanju u odredbu, zahvalnosti u blagostanju i strpljivost u nedaći. Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “Čudan je primjer vjernika, njemu je uvijek dobro, i tu privilegiju ima samo vjernik. Ako ga zadesi dobro, zahvali Allahu, i bude mu dobro, a ako ga zadesi nevolja, strpi se, i opet mu bude dobro.” (Muslim)

Ko bude vjerovao u susret sa Allahom i Njegovu nagradu, njegovo srce vezat će se za ono što je vrednije i bolje, i naći će utjehu u Allahovom obećanju za ono što je propustio od dunjalučkih ukrasa. Tako će postići dobro na ovom i budućem svijetu.

Lijepo mišljenje o Allahu Uzvišenom je ibadet koji nadahnjuje ljudsku dušu sigurnošću i srećom, i čovjeku, od njegovog Gospodara, pripada samo ono što misli o Njemu, ako misli dobro, pripada mu dobro, a ako misli zlo, pripada mu zlo.

Allah, džellešānuhu, u hadisi-kudsiju kaže: “Ja ću prema Svom robu postupiti u skladu s onim što misli o Meni.” (Muttefekun alejhi)

Optimizam, koji spada u lijepo mišljenje o Allahu, također usrećuje ljudsku dušu. Ključevi svih stvari u Allahovim su rukama. On okreće srca kako želi, ka zlu ili dobru, čini ih tijesnim i prostranim, sretnim i nesretnim. Oslonac i pouzdanje u Onoga u Čijim je rukama sve to, prepuštanje stvari Njemu i povjerenje u Njega stroga je

vjerska dužnost i sigurnost za one koji tako rade na ovom svijetu. Uzvišeni kaže: "Onome koji se u Allaha uzda, On mu je dosta" (Et-Talak, 3).

Opskrbe ljudi u Allahovim su rukama, i nijedno stvorenje neće umrijeti dok ne potroši svoju opskrbu. Budi zadovoljan onim što ti je Allah dodijelio, i ne tuguj za onim što te je mimoišlo. Ko svoju potrebu bude tražio kod Allaha, On će mu pomoći i biti mu dovoljan. Uzvišeni kaže: "One kojima je, kada su im ljudi rekli: 'Neprijatelji se okupljaju zbog vas, trebate ih se pričuvati!' – to učvrstilo vjerovanje, pa su rekli: 'Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar!' I oni su se vratili obasuti Allahovim blagodatima i obiljem, nikakvo ih zlo nije zadesilo i postigli su da Allah bude njima zadovoljan – a Allah je neizmjereno dobar." (Ali Imran, 174)

Ko istinski želi postići sreću i unutarjni mir, neka što više "kuca" na vrata Plemenitog, jer Allah je blizu onih koji Ga mole, i neće razočarati one koji se nadaju Njegovom dobru.

Dovom se postiže dobro ovog i budućeg svijeta. Jedna od Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, dova bila je: "Gospodaru, popravi mi vjeru moju, koja je glavica moja; popravi mi i ovaj svijet, jer ja na njemu živim; popravi mi i budući svijet, jer ću se njemu vratiti. Učini moj život napretkom u svakom dobru, a učini moju smrt spasom od svakog zla." (Muslim)

Spominjanje Allaha, zikr, ima čudotvorno dejstvo u postizanju duševnog zadovoljstva, smirenosti srca i otklanjanju brige i tuge. Uzvišeni kaže: "... one koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju – a srca se doista, kad se Allah spomene smiruju!" (Er-Ra'd, 28)

Kur'an je Allahov govor, u kojem je uputa i lijek. Uzvišeni kaže: "O ljudi, već vam je stigla pouka od Gospodara vašeg i lijek za vaša srca i uputstvo i milost vjernicima." (Junus, 57) Najviše prava na sreću polažu oni koji čitaju Kur'an i rade po njemu. Rekao je Uzvišeni: "Ta-ha. Ne objavljujemo Kur'an da se mučiš." (Taha, 1–2)

Tesbih – slavljenje Allaha, tahmid – zahvaljivanje Allahu, učestalo činjenje sedžde, ustrajnost u pokornosti Allahu pozitivno djeluju na ljudsku dušu i otklanjanje brige i tjeskobe. Uzvišeni kaže: “Mi dobro znamo da ti je teško u duši zbog onoga što oni govore, zato veličaj Gospodara svoga i hvali Ga, i molitvu obavljaj i sve dok si živ, Gospodaru svome se klanjaj!” (El-Hidžr, 97–99)

Bogobojaznost je, također, uzrok otklanjanja briga, iskušenja i nedaća. Uzvišeni kaže: “... a onome koji se Allaha boji, On će izlaz naći.” (Et-Talak, 2)

Bogobojaznost donosi i olakšanje. Uzvišeni kaže: “... onome ko se Allaha boji, On će sve što mu treba učiniti dostupnim.” (Et-Talak, 4)

Namaz je svjetlost za onoga ko ga obavlja i pomaže mu u postizanju duševnog mira i odagnanju tuge. Uzvišeni kaže: “Pomozite sebi strpljenjem i molitvom, a to je, zaista, teško, osim poslušnima.” (El-Bekara, 45)

Poslanik je u situaciji kada mu se desi neki problem ili teška situacija, utočište i utjehu tražio u namazu. (Ebu Davud)

Ako čovjek započne dan namazom, cijeli njegov dan bit će u znaku dobra. Ko klanja sabahski farz u džematu, bit će u Allahovoj zaštiti, a ko, uz to, klanja i sabahski sunnet, Allah će biti uz njega ostatak njegovog dana. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Allah, džellešanuhu, rekao je: ‘O sine Ademov, nemoj biti nemaran prema četiri rekata na početku dana, Ja ću biti uz tebe do kraja dana.’” (Ahmed)

Znanje naučeno od Allaha i Njegovog Poslanika, i primijenjeno u praksi, unosi smiraj u ljudsku dušu, a njegovi nosioci su najširokogrudniji, najotvorenijih srca, najugodnijeg života i najljepšeg ponašanja. Sve što je veće znanje o Allahu i Njegovoj vjeri, prostranija su prsa. Uzvišeni kaže: “Zar je onaj koji je bio u zabludi, a kome smo Mi dali život i svjetlo pomoću kojeg se među ljudima kreće, kao onaj koji je u tminama iz kojih ne izlazi? A nevjernicima se čini lijepim to što oni rade.” (El-En’am, 122)

Govoreći o svom učitelju Ibn Tejmijji, Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: “Nisam vidio da iko ima ljepši život od njega i pored svih nevolja, teškoća i iskušenja kroz koje je prolazio. Uprkos svemu tome, živio je lijepim životom, imao je otvorenu dušu, jako srce, bio je najsretniji čovjek, i na njegovom licu vidjeli su se tragovi duševnog užitka.”

Dobročinstvo prema ljudima je dobro i donosi samo dobro. Plemenitog i darežljivog čovjeka, dobročinitelja možete vidjeti samo sretnog i zadovoljnog. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uporedio je darežljivog vjernika, širokogrudnog i otvorenog srca, i uskogrudnog i škrtog čovjeka sa dvojicom ljudi koji na sebi imaju željezni oklop, koji steže njihove ruke uz grudi i vrat.

Kada god darežljivi čovjek udijeli dio svog imetka, oklop popušta i nestaje njegovih tragova, a kada god škrtac naumi udijeliti, oklop se još više stegne i svaka njegova halka ostane na svome mjestu.” (Muslim)

Ko se prema ljudima bude ophodio iskreno, u ime Allaha, odmorit će svoju dušu, i neće se uzdizati zbog njihove hvale niti povlačiti zbog njihovog prijekora. Stanje takvih najbolje je opisao Kur’an: “Mi vas samo za Allahovu ljubav hranimo, od vas ni priznanja ni zahvalnosti ne tražimo!” (El-Insan, 9)

Ovakav stav posebno se preporučuje u komunikaciji sa rodbinom i ljudima s kojima smo u čestom kontaktu. Od ljudi ćeš doživjeti i ono što ne voliš, a razuman i pametan čovjek neće zaboraviti učinjeno dobro i prekinuti vezu samo zbog propusta ili greške.

To će mu pomoći da živi mirne savjesti i bude smiren u svim situacijama. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Neka muž ne prezire svoju ženu zbog neke njene osobine. Ako mu se ne sviđa neka njena osobina, svidjet će druga.” (Muslim)

Druženje sa dobrim i čestitim ljudima i učenjacima pouzdan je put ka sreći i zadovoljstvu, i njime čovjek postiže znanje i mudrost, čisti svoju dušu i stječe plemenitost. Ko se u svim svojim poslovima bude obraćao “ljudima od savjeta” i onima čije mišljenje ima težinu, njegova prsa će biti prostrana i otklonit će od sebe

nedoumice i neodlučnost. Uzvišeni kaže: “Kada saznaju za nešto važno, a tiče se sigurnosti ili opasnosti, oni to razglase. A da se oni s tim obrate Poslaniku ili predstavnicima svojim, saznali bi od njih ono što žele saznati.” (En-Nisa, 83)

Šejtanovo neprijateljstvo prema čovjeku neće nikada prestati, a istiazom – utjecanjem Allahu prekidaju se zle misli, vesvese, kojima šejtan uspijeva unijeti nemir u duše većine ljudi.

Islam traži od svojih sljedbenika da poduzmu uzroke duševnog zadovoljstva još od samog buđenja iz sna, a šejtan želi suprotno od toga.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Šejtan na potiljku glave jednog od vas, kada zaspe, sveže tri čvora, a zatim udari po svakom čvoru i kaže: ‘Pred tobom je duga noć, pa spavaj.’ Kada se probudi i spomene Allaha, razveže se jedan čvor; ako se abdesti, razveže se drugi čvor, a ako klanja, razveže se i treći čvor, i osvane raspoložen i s lijepim osjećajem u duši. Ako ne učini ništa od toga, osvane s ružnim osjećajem u duši i lijen.” (Muttefekun alejhi)

Snaga vjernika važan je uzrok prostranosti prsa, i on se nikada ne prepušta brigama, ne predaje se tuzi i ne slabi pred nedaćama. Njegovo srce je postojano, i uvjeren je da s mukom dolazi olakšanje. Kada čovjek razmišlja o Allahovoj dobroti i blagodatima prema njemu, to u njemu neminovno budi osjećaj odgovornosti i podstiče ga na zahvalnost Allahu, džellešanuhu, a to, s druge strane, donosi smirenost njegovoj duši i prostranost njegovim grudima.

Duševno zadovoljstvo je osnova i glava svakog bogatstva, a najkorisniji lijek za nezadovoljne duše je onaj na koji je uputio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “Gledajte u one koji su ispod vas, a ne one koji su iznad vas, jer će te tako znati cijiniti Allahove blagodati prema vama.” (Muttefekun alejhi)

Ko svoje srce zaposli trenutnim brigama i potrebama, njegova duša će se smiriti, neće tugovati za onim što je prošlo i neće se brinuti zbog onoga što dolazi. Prošlost se neće vratiti, a budućnost je nepoznanica, u knjigu zapisana.

Jedna od Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, dova bila je: "Allahu moj, utječem Ti se od brige i tuge." (Buhari)

Neiskorištavanje slobodnog vremena uzrok je svake brige i nezadovoljstva. Ko ispuni svoje vrijeme dobrim djelima i korisnim znanjem, spasit će se toga. Sveukupna sreća je u traženju pomoći od Allaha, džellešanu, u onome što je korisno, i udaljavanje od svega što unizuje čovjeka i slabi njegovo srce i djelo. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Teži ka onome što će ti koristiti, i traži pomoć od Allaha i ne posustaj. Ako ti se nešto desi, nemoj reći: 'Da sam uradio tako i tako, bilo bi tako i tako', nego reci: 'Allah je tako odredio, i On radi šta hoće', jer 'da sam' otvara vrata šejtanu." (Muslim)

Grijesi su vrata svih nevolja i nedaća. Briga, tuga, tjeskoba i tvrdoća srca koju osjeća grešnik kazna su za njegove grijehе još na ovom svijetu, a spas od toga je udaljavanje od grijehа i iskreno pokajanje Allahu, kako bi se umjesto tjeskobe nastanila prostranost, a umjesto otuđenosti druželjubivost.

Čišćenje srca od bolesti usrećuje dušu i čini je prostranom. Dova vjernika je: "I ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, ti si, zaista, dobar i milostiv!" (El-Hašr, 10)

Ovo je osobina stanovnika Dženneta, za koje Uzvišeni kaže: "Iz njihovih grudi ćemo zlobu odstraniti; ispred njih će rijeke teći, i oni će govoriti: 'Hvaljen neka je Allah, koji nas je na Pravi put uputio; mi ne bismo na Pravome putu bili da nas Allah nije uputio.'" (El-A'raf, 43)

O muslimani, islam je osnova svakog dobra i izvor svake sreće. Njegovi sljedbenici bit će u visokim džennetima i užicima koji neće proći. Uzvišeni kaže: "Oni koji čine dobra djela imat će još na ovome svijetu lijepu nagradu, a onaj svijet je, sigurno, još bolji. O kako će boravište onih koji su se Allaha bojali – divno biti." (En-Nahl, 30)

Ko je spoznao nevaljalost i zlo neznaboštva i njegovih sljedbenika, razumjet će istinsku vrijednost i blagodat islama i njegovih sljedbenika, i ne preostaje mu ništa

drugo nego da zahvali Allahu, džellešahu, na tome, čvrsto se drži Njegove vjere i osjeća se ponosnim zbog toga, ustraje na putu islama i poziva njemu. Uzvišeni kaže: "Onome koga Allah želi uputiti – On srce njegovo prema islamu raspoloži, a onome koga želi u zabludi ostaviti – On srce njegovo stegne i umornim učini kao kad čini napor da na nebo uzleti. Eto, tako Allah one koji ne vjeruju bez podrške ostavi." (El-En'am, 125)

O muslimani, Allah, džellešahu, obdario je ovu zemlju mnogobrojnim blagodatima. Počastio ju je islamom, njegovim širenjem, brigom i služenjem Dvama časnim haremima i njihovim hodočasnicima, štampanjem i distribuiranjem Kur'ana po cijelom svijetu, primjenjivanjem Božijeg zakona na njenom tlu, i učinio ju je kiblom muslimana i srcem islamskog svijeta.

Znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u Svojoj mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

